

וילך משה וידבר את כל הדברים האלה (ל"א, א'). יבואר על פי מה שאמרו חכמינו ז"ל פעמים 'היורד' לפני התיבה (שבת כ"ד, ב' ועוד), ופעמים 'העובר' לפני התיבה (ברכות ל"ד, א' ועוד), כי הצדיק בשעה שמתפלל לפני השם יתברך צריך לדבק עצמו בהתיבות מהתפלה, והתיבות הקדושות הם הם המנהיגים אותו. ויש צדיקים גדולים אשר הם למעלה ממדריגה זו, אשר הם מנהיגים את התיבה, וזהו מדריגות משה שהוא בעלה דמטרוניתא, כנאמר בזוהר הקדוש (ח"ב קל"ז, ב'). וזהו 'היורד' לפני התיבה, שהתיבה מנהיג אותו והוא למטה מן התיבה, ויש צדיק 'העובר' לפני התיבה, שהוא מנהיג התיבה והוא למעלה מן התיבה, וזהו 'העובר' לפני התיבה. וכאן שהיה סוף ימיו של משה, ונסתם ממנו מעיין החכמה כמבואר במדרש (עי' רש"י כאן; תנחומא ואתחנן, ו'; סוטה י"ג, ב'), והיה בבחינה הראשונה שהתיבה היה מנהיג אותו. וזה 'וילך משה וידבר', הלך אל הדיבור, שהתיבה היה למעלה ממנו: ספר קדושת לוי

בן מאה ועשרים שנה אנכי היום לא אוכל עוד לצאת ולבא - כי זקנתי ועוד כי ה' אמר אלי לא תעבור את הירדן וגו'. ואתם אין לכם הפסד בדבר כי ה' אלקיך הוא עובר לפניך ואין לכם כמוהו. ד"א לא אוכל עוד לצאת ולבא ולא משום חלישות אלא משום שה' אמר אלי לא תעבור וגו': דעת זקנים מבעלי התוספות

אא"ז מו"ר ז"ל הגיד בשם הרב מפרשיסחא עמ"ש ואמר כו' על כי אין אלקי בקרבי מצאוני כו'. כי נחשב לחטא. שצריך כל איש ישראל להאמין כי השי"ת בקרבו כו'. ומ"מ אמת הוא כי כשיש השראת השכינה אין מגע נכרי לאדם כדכ' וראו כו' כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך. אך כי [אין] אלקי בקרבי כו' כשאדם נופל מבטחונו בהשי"ת ואומר כי [אין] אלקי בקרבי עי"ז מצאוני כו'. ולזאת נכתב פרשה זו שיחזק האדם עצמו לבטוח בהשי"ת. ולהאמין כי הוא שוכן בקרבנו. ועי"ז יהי' התגלות שמו ית' עלינו להיות נשמר מכל דבר רע ח"ו כנ"ל: ספר שפת אמת - שבת תשובה שנת תרל"ד

ואנכי הסתר אסתיר פני וגו'. שמעתי מאדוני אבי זקני זללה"ה ואנכי הסתר אסתיר, כי כשהאדם אינו יודע שיש הסתרה, בודאי אינו טוב, שסובר שהוא צדיק גמור ואינו שב בתשובה, אבל כשיודע שיש הסתרה ומרגיש בנפשו, אז הוא נכנע מלפני ה' יתברך ומבקש מלפניו, וזהו ואנכי הסתר, פירוש, ההסתרה עצמה אני אסתיר, ולא יוודע שהוא הסתרה: (דגל מחנה אפרים בליקוטים לפרשת צו, בן פורת יוסף דף כ"ח ע"ג, צפנת פענח דף ב' ע"א ודף נ"א ע"ג, כתונת פסים דף ל"ה ע"א): ספר בעל שם טוב

ואנכי הסתר אסתיר פני וגו'. והוא לכאורה תמיה גדולה, האיך אפשר שהקב"ה יסתיר פניו מישראל חלילה, ואיך יהיה להם חיות ותקומה חס ושלום, כי זה כל חיותם, אך דהנה המשל הוא למלך שעשה כמה מחיצות באחיזת עינים לפני היכלו שלא יוכלו לכנוס אליו, ונסתתר שם, ועשה חומות ואש ונהרות, הכל באחיזת עינים, לפני בניו, והנה מי שהיה חכם נתן לב לדבר, איך אפשר שאביו הרחמן לא יתרצה להראות פניו לבניו ידידיו, אין זה כי אם אחיזת עינים, שהאב רוצה לנסות

סיפורי צדיקים

אמר פעם חשבתי שיהיה לי חסידים כאלה כאשר יבוא אליהם יצר הרע לא ישמעו לו, לא משום שלא ירצו לשמוע לעצתו רק שלא יהי' להם זמן לזה כמו הירש בער גראבוויצער: ספר אמת ואמונה - קאצק

אם בערה בך כח התאוה זכור מי יסד בך כח התאוה הלא השם ותירא ותפרוש מיראה: ספר הנהגות צדיקים - הנהגות מרבי משה לייב מסאסוב ז"ע - אות כ"ה

במס' אבות פ"ב אל תאמר לכשאפנה אשנה שמא לא תפנה, היינו שמא אתה איש של לא תפנה, כי נשלחת לזה העולם שתלמוד אפילו אם לא יהיה זמנך פנוי: ספר אמת ואמונה - קאצק

שם החי' הרי"מ זי"ע, על מה שאמרו חז"ל (שבת דקי"ח ע"ב) אלמלא שמרו ישראל שתי שבתות מיד נגאלו. הם השני שבתות קודם ר"ה. ופ"א שמעתי שבת קודם ר"ה ושבת אחר ר"ה אלו הם השני שבתות והבן: ספר שיח שרפי קודש

פ"א בא בעה"ב אחד, בין כסא לעשור לשאול עצה מאדומו"ר בעל השפת אמת זצללה"ה בעניני מסחר, ואמר שנחוץ הוא והשיבו הה"ק, היום נחוץ לעשות תשובה: ספר שיח שרפי קודש - עשי"ת

יזהר שיהא שומר מצוה היינו שימתין כל היום מתי תבוא לידי מצוה ואקיימנה: ספר הנהגות צדיקים - הנהגות רבי אברהם מקאליסק זי"ע - אות י"א

ענין חרטה הוא כמו חרט אנוש, פי' אויס קריצען. שצריך לנקות היטב הרע שבו, והבן:(הר"ר העניך מאלכסנדר): ספר שיח שרפי קודש

על התורה ועל העבודה

אם ישתדל הבן לבוא אליו, ובאמת אין שום הסתרה, והנה מיד כשמסר נפשו לילך בנהר, נסתר אחיזת עינים ועבר בו, וכן בכל המחיצות, עד שבא להיכל המלך, ויש טפש שירא להתחיל לעבור המחיצות, ויש שעובר המים וחוזר מפני החומות ומפני האש, והנמשל ידוע: **והנה** מי שמוסר נפשו ועובר בכל המחיצות, ודוחק עצמו עד שבא אל המלך, אז יבוא למעלה יותר גדול מקודם, וזהו אנכי ארד עמך (בראשית מ"ו, ד'), היינו כשתתן לב ותבין שאפילו בירידה יש גם כן אנכי היינו ההסתרה שנסתתר עצמי ממך הוא גם כן לטובתך, אז ואנכי אעלך גם עלה, היינו שתזכה למעלה יתירה וזהו גם עלה, והבן: **וזהו** ה' ההולך עמך תמיד הן בירידה והן בעלייה, אז לא ירפך ולא יעזבך, ותרגומו לא ישבקינך ולא ירחקינך, היינו אפילו כשנסתתר לפעמים, מכל מקום לא להרחיק ממך הוא כנ"ל, והוא שמרמז כאן ואנכי הסתר, היינו כשתתן לב להבין שאנכי הוא בהסתרה וכו': (דגל מחנה אפרים פ' וילך): ספר בעל שם טוב

הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו אמר אנכי מצוי תמיד אפילו בבחינת הסתר אסתיר בכמה הסתרות: (צרור החיים דף מ"ב ע"ד): ספר בעל שם טוב עה"ת

שמעתי מהרב המוכיח שאמר משם הבעל שם טוב זצוק"ל, שזו ענין התוכחה ואנכי הסתר אסתיר, שההסתרה גופו אצלו בהסתר, ואינו מאמין על כל פנים באמונה שודאי טוב גנוז בה, כי כשהוא על כל פנים מאמין באמונה שודאי טוב גנוז בה, הגם שאינו מבין הטוב, מכל מקום נמתק הדין ממנו, והוא סוד דינא קשיא ודינא רפיא:
ומרגלא היה בפומיה שמאוד אני מפחד ונרתת, מזה ההסתרה הנקראת הסתר אסתיר, יותר מההסתרה גופה: (תשואות חן פרשת ויחי): ספר בעל שם טוב

איתא בגמ' זדונות נעשין זכיות כו' כאן מיראה כאן מאהבה. ויש להבין כיון ששניהם שבו למקומם ושורשם מה הפרש בסיבה שבאה התשובה על ידה. אך האמת כי בלי אהבה אי אפשר לשוב. רק דכתיב אוהבם נדבה ופרש"י ז"ל שאף שאין ראוין אתנדב לאהוב אותם. והוא דבר פלא איך שייך נדבה לאהבה. איברא שגם על זה יש משפט ומדה במדה. מי שמקרב עצמו אף שאינו יודע איך. רק מגעגע לשוב להשי"ת ומתנדב עצמו אף שאינו יודע איך להתקרב. כמו כן השי"ת מתנדב לאהוב אותו. ונמצא השב מיראה השי"ת מקרבו ומתנדב לו אהבה בלבו. אבל מי ששב מאהבתו הוא גדול יותר. גם עשי"ת ושבת תשובה הוא ב' תשובות הנ"ל. בש"ק מאהבה. ובחול מיראה: ספר שפת אמת - שבת תשובה תרל"ד

מאמר הבעש"ט ז"ל על פסוק (תהלים צ"ב, י') כי הנה אויביך ה' כי הנה אויביך יאבדו, דאם אדם מאמין דאף בעת צרה חס ושלום, שהוא בחינת אויב, יש שם גנוז בחינת ה', היינו רחמים וחסדים, אז בזה עצמו יהיה שאויביך יאבדו ויתפרדו כל פועלי און, דעל ידי אמונה שאין דבר רע יורד משמים, בודאי יתהפך הדבר לטוב, ומתגלים החסדים נסתרים, שבתוך הדינים הנגלים: (דרש טוב בענין אמונה בשם תפארת ישראל פרשת בשלח): ספר בעל שם טוב פ' וילך

הפטורה

בשם האדמו"ר מהר"ש מסקערניעוויץ זי"ע בשבת תשובה שנת תרס"ח וזלה"ק, שובה ישראל עד ה"א וכו' כשישראל עושה תשובה, עד מלשון תכשיט ומהו התכשיט של ישראל תורה ומצות והיינו כשישראל עושה תשובה ע"י תורה ומצות יכול לבוא לד' אלקיך דהיינו להתגלות השם מדת הרחמים: ספר שיח שרפי קודש - עשי"ת

בב"ר פ' פ"ד אמר לו הקב"ה לראובן מעולם לא חטא אדם ועשה תשובה ואתה פתחת בתשובה תחלה, חייך שבן בנך עומד ופותח בתשובה תחלה, ואיזה זה הושע שנאמר שובה ישראל עד ה' אלקיך. והקשה רבינו ז"ל והלא היו אדם הראשון וקין שעשו תשובה ונתקבלו, ואמר כי ראובן חידש בתשובתו שצריכים לעשות תשובה אפילו על דבר שעושים לשם שמים. שאף על פי שכוונתו היתה בבלבול יצוע אביו לשם שמים כאמרם ז"ל תבע עלבון אמו, בכל זאת עשה תשובה, לא כן תשובת אדם וקין שהיתה על חטא גלוי שידעו בשעת מעשה שעושים נגד רצון בוראם יתעלה, אין רבותא שיעשו תשובה. וכן הושע ב"ב אמר שובה ישראל כי כשלת, רמז בזה שאפילו יהיה העון כגודל המכשול שכוונתו לש"ש, בכ"ז תעשה תשובה, וזה עד ד' אלקיך, שעשית לשם יתברך, תחפש ותבדוק בהם היטב ולראות לשוב עליהם: ספר אמת ואמונה - קאצק

ברכת גמר חתימה טובה
שנת גאולה וישועה לנו ולכל ישראל

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - Mailing address:
714 Park Ave Lakewood NJ 08701-2025;
chizuk620@gmail.com ברשות ובהדרכת גדולי התורה
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", או שיעור באידיש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפו"ש, לע"נ או לזכות את הרבים - אחב"י ביותר מד' אלף מקומות בעולם קע"ה כ"י להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally

לימוד אור החיים הק' בחבורה ליל ששי 8:30 pm

לע"נ הרה"צ ר' שמעון נתן נטע בן הרה"צ ר' משה מרדכי זצ"ל
כ"ק אדמו"ר מלעלוב - יום כיפור תש"ע - תנצב"ה

לע"נ מו"ר הרה"ג ר' רפאל ב"ר ישראל גרין זצ"ל - יום כיפור תשס"ז תנצב"ה

לע"נ הרבנית ראדיא חנה בת ר' מנשה ע"ה גאנצווייג - יום כיפור תשי"ד תנצב"ה

Seforim of "Al HaTorah Val HoAvodah" years 5769, 5770, 5775, 5778,
And the new Sefer "Divrei Torah Baer Heitev" [in English]
are now in print, to order call 1-919-459-5858, or 1-844-212-0689